

**ADVIES Nr 36 / 2000 van 14 december
2000.**

O. Ref. : 10 / A / 2000 / 032

BETREFT : Ontwerp-besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 12 november 1997 betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het basisonderwijs.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29;

Gelet op de adviesaanvraag van 20 oktober 2000 van de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming, op de Commissie ontvangen op 23 oktober 2000;

Gelet op het verslag van dhr. E. Van Hove,

Brengt op 14 december 2000 het volgende advies uit :

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG :

De voorgestelde wijziging van het besluit van 12 november 1997 voert een regeling in van de controle op het vervullen van de leerplicht in deze gevallen waar gekozen wordt voor huisonderwijs.

Vooreerst wordt een verklaring van huisonderwijs ingevoerd die deze ouders elk jaar moeten overmaken aan het Departement Onderwijs. Met deze verklaring verbinden de ouders zich de overheid te informeren over de omstandigheden waarin het huisonderwijs wordt verstrekt en de controle door de overheid te aanvaarden. Verder wordt er een omschrijving gegeven van de controle en de eventuele gevolgen indien men herhaaldelijk niet voldoet aan deze controle.

II. ONDERZOEK VAN DE VRAAG :

De controle op de leerplicht en van de kwaliteit van het geboden onderwijs is in de gevallen waar gekozen wordt voor huisonderwijs een bijzondere plicht van de overheid en tegelijkertijd een delicate opdracht. Men kan immers verwachten dat ouders die gebruik maken van hun grondwettelijke vrijheid van onderwijs diegenen zijn die een inmenging van de overheid in hun privé leven niet op prijs stellen.

Men kan dus verwachten dat de verplichtingen die in dit kader worden opgelegd met de nodige zorgvuldigheid worden geformuleerd en met een voortdurende bewaking van de proportionaliteit. Dit is niet altijd het geval.

- Wat de verklaring van huisonderwijs betreft wordt noch in art. 10ter, noch in art. 10quater bepaald welke de datum is waarop deze verklaring moet overgemaakt zijn. Naar analogie met wat bepaald wordt voor het reguliere onderwijs kan men verwachten dat die datum 10 oktober zal zijn¹. Dit zou beter expliciet vermeld worden.
- Krachtens art. 10ter, 1° worden de ouders verplicht het rijksregisternummer van de betrokken kinderen op te geven. Vooralsnog is een burger niet geacht zijn rijksregisternummer te kennen en kan men deze verplichting, hoe verantwoord ook vanuit het oogpunt van rationeel beheer, niet invoeren.
- Art. 10ter, 3° verplicht de betrokkenen 'alle bescheiden te overhandigen' die de uitvoering van de controle moeten mogelijk maken, zonder nadere omschrijving. Dit opent de mogelijkheid van een zekere willekeur bij de controle. Het moet mogelijk zijn om bij voorbaat vast te leggen welke stukken hier bedoeld worden, zoals dit ook het geval is bij de inspecties in het reguliere onderwijs. Vermoedelijk gaat het om klassenagenda's en huiswerkschriften en dergelijke, voorzover deze stukken deel uitmaken van het pedagogisch model dat wordt gehanteerd. Indien dit niet in het algemeen kan vastgelegd worden kan nog altijd worden bepaald dat de onderwijsinspectie bij gelegenheid van de eerste controle daaromtrent een schriftelijke afspraak maakt die bij de volgende inspectiebeurten dan inderdaad determinerend kan zijn voor de afloop van de controle.

¹ Art. 6 Besluit van de Vlaamse regering van 12 november 1997 betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het basisonderwijs, B.S. 6 januari 1998.

- De bepaling van de plaats waar de controle gebeurt, is onduidelijk. Vermoedelijk bedoelt men in art. 10ter, 3° dat de controle ter plaatse gebeurt tenzij de ouders zich daartegen verzetten. In dit geval bepaalt de inspectie de plaats. Het is niet duidelijk waarom de betrokkene geen alternatief zou mogen voorstellen.
- In art. 10quinquies, tweede regel, bedoelt men vermoedelijk 'of' waar nu 'en' staat.

OM DEZE REDENEN,

brengt de Commissie, op voorwaarde dat tegemoet wordt gekomen aan de gemaakte opmerkingen, een gunstig advies uit.

Voor de secretaris,
wettig verhinderd,

De voorzitter,

G. POPLEU
adjunct-adviseur

P. THOMAS.